

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SAJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

Projektas

LVŽS ŠEŠĖLINĖS VYRIAUSYBĖS

POZICIJA

DĖL ALTERNATYVŲ AUTOMOBILIŲ TARŠOS MOKESČIUI

2021-07-22, Nr.

Vilnius

Aplinkos ir Susisiekimo ministerijos liepos mėnesį pristatė planuojamus transporto taršos mokesčio pakeitimus. Pakeitimai palies praktiškai kiekvieną suaugusį šalies gyventoją, kadangi nuo 2023 m. planuojama taikyti vienkartinį taršos mokestį į Lietuvą iš kitų Europos Sąjungos (ES) šalių įvežamiems automobiliams ir įvesti metinį automobilių taršos mokestį visiems automobilių naudotojams, o tokių yra apie 1,3 mln.

Ekonomistai jau dabar pastebi, kad mokestiniai pakeitimai pirmiausiai palies skurdžiausiai gyvenančius Lietuvos gyventojus. Gyventojai, nebegalėdami važiuoti senu automobiliu ir dėl nepakankamų pajamų, nebegalės patenkinti būtiniausių savo poreikių. Regionuose, o ir miestuose, kai kurie žmonės automobilį, kuris dažniausiai yra apie 20 metų senumo, naudoja nuvykti į kapines, bažnyčią, ligoninę, parduotuvę, vaistinę. Jų kelionės būna retos, bet iš anksto planuojamos ir būtinos.

Pažaboti transporto taršą yra ir kitų, dar neįgyvendintų priemonių, kurios žmonių neapkrautų papildomais mokesčiais. Antai, 2020 m. Valstybės kontrolės atlikto audito „Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas“ išvadose nurodyta, kad aplinkos apsaugos sektoriuje neužtikrinamas tinkamas finansinių išteklių valdymas. Aplinkos ministerija skiriamų asignavimų kasmet panaudoja vis mažiau, t.y. apie 60 proc. Viena pagrindinių priežasčių įvardijama tai, kad nepanaudojamos fiksuoto finansavimo programų lėšos, skiriamos konkrečioms tikslams įgyvendinti. Iki 2020 m., pasak Valstybės kontrolės, 5 fiksuotose programose sukaupta 191,5 mln. Eurų likutis. O juk šios lėšos pirmiausia galėtų būti naudojamos aplinkos apsaugos sektoriaus problemoms spręsti. Taip pat nekalbama ir apie stambiosios pramonės deklaruojamų ir mokamų taršos mokesčių efektyvesnį surinkimą ir kontrolę. Viešai ne kartą buvo skelbiama, kad kai kurios didelės pramonės įmonės sąmoningai nedeklaruoja į aplinką išmetamų teršalų, nors jie randami gyvenamosios aplinkos ore. Tai reiškia, kad valstybė neužtikrina efektyvaus taršos mokesčio surinkimo.

Įvertinusi visas aukščiau nurodytas aplinkybes, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos šešėlinė Vyriausybė siūlo pirmiausia įdiegti ir efektyviai išnaudoti visas kitas transporto išmetamą taršą galinčias suvaldyti priemones:

1. Sutvarkyti viešąjį transportą, pakeisti jį ekologiškesniu, padaryti patogų ir lengvai prieinamą kiekvienam žmogui.

LIETUVOS VALSTIEČIŲ IR ŽALIŲJŲ SĄJUNGA ŠEŠĖLINĖ VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 28, Vilnius, tel. +370 619 14335, el. p. seseline.vyriausybe@lvzs.lt

2. Apsvarstyti galimybę subsidijuoti savivaldybes, kad bent jau didžiuosiuose miestuose visuomeninis transportas būtų nemokamas.
3. Didelį dėmesį ir lėšas skirti patogiai pėsčiųjų bei dviratininkų infrastruktūrai vystyti ir ne tik didžiuosiuose miestuose, bet ir regionuose.
4. Taikyti motyvuojančias priemones kasdieniam susisiekimui naudojantiems visuomeninį transportą ar kitas ekologiškas susisiekimo priemones.
5. Priemiesčiuose vystyti aikštelių „Park & Ride“ tinklą ir kitas darnaus judumo priemones.
6. Didinti subsidijas skatinant seną transporto priemonę keisti nauja ir mažiau taršia.

Šios priemonės duos kur kas didesnę efektą siekiant mažinti transporto sektoriaus taršą, nei planuojamas papildomas apmokestinimas.

LVŽS šešėlinis Ministras Pirmininkas

Ramūnas Karbauskis